SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVI. No. 61. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 4, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го КВІТНЯ 1989 Ч. 61. РІК XCVI.

Пам'ятайте про Україну!

У КИЄВІ ВШАНУВАЛИ ГЕРОЇВ КРУТ

Лондон (УПА). — 19-го березня ц.р. коло 200 осіб, між якими були члени УГС та студентського Товариства „Громада", поставили на Аскольдовій Могилі в Києві пропам'ятну таблицю в пошану українським студентам, що загинули під Крутами 1918 року, обороняючи батьківщину перед большевицькою навалою.

Таблиця є синього кольору, золотими буквами на ній написано: „Борцям студентської дивізії Січових Стрільців, що загинули обороняючи Київ і 1918 року були поховані тут на Аскольдовій Могилі (коло 30 студентів-героїв поховані саме на цьому місці). Під написом на таблиці є золотий тризуб.

Присутні встляли навколо таблиці малі синьо-жовті тризуби, інші клали квіти. Євген Сверстюк і Оксана Мешко поклали червоні гвоздики.

Один з провідників „Громади" Дмитро Корчинський відкрив зібрання, а Володимир Химарін виголосив, слово, в якому підкреслив історичне значення Крутів. Інший член „Громади" відчитав поему Павла Тичини" „Пам'яті Тридцяти", що починається словами „На Аскольдовій Могилі поховали їх".

В кінці присутні відспівали український національний гимн. Навколо таблиці засвічено свічки. Більшість присутніх носила синьо-жовті стрічки. Після відспівання національного гимну Микола Будник під акомпаньямент кобзи співав українські думи.

Встановлення пропам'ятної таблиці спостерігали представиники органів безпеки, однак не втручалися у зібрання.

Появилося видання „1000-річчя християнської культури в Україні"

Джерзі Сити, Н. Дж. — На закінчення дуже успішних святкувань 1000-річчя Християнства в Україні у Великобританії, громадський комітет під головуванням Ярослава Гавриха випустив розкішно оформлену та видану книгу в англійській мові п. н. „A Millennium of Christian Culture in Ukraine".

Книга з десятками репродукцій чорно-білих і кольорових у бездоганному технічному виконанні, має вступ Джеймса Дінглі, що працює у вищій школі слов'янських і східньоевропейських наук і є головою Англо-білоруського товариства в Лондоні.

Видавнича комісія працювала під головуванням Андрія Сороківського при співучасті Дарії Даревич і мистця Ростислава Глувка, що подбав про прегарне мистецьке оформлення з великим чітким друком, мистецькими заголовними літерами, передовими сторінками і обгорткою.

Поряд з видавничою комісією до видання цієї виїмкової книжки причинилися Юрій Турченко, знавець українського мистецтва з Києва, який на знак протесту проти дискримінації українського мистецтва в Україні залишився у 1979 році на Заході і не повернувся в Україну, Тит Геврик, архітект і автор відомої широко праці-каталогу про знищені архітектурні пам'ятки Києва, Милослава Мудрак, асистент професора історії мистецтва університету Огайо, і Софія Сеник, професор в Інституті східних наук у Римі.

Список картин та індекс доповнюють це виїмкове видання, а 129 репродукцій дають читачеві разом із відповідним текстом повний перегляд українського мистецтва від Хрищення України до найновших часів.

Книжку можна набути в книгарні „Свободи" за 40 дол. Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує додати до ціни 6% стейтового податку. Писати на адресу: Svoboda Book Store, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

В Пенн стейт університеті відбудеться міжнародний фестиваль

Юніверзіті Парк, Па. — Тут від 7-го-9-го квітня ц. р., в будинку Гецл Юніон Пенсильванського стейтового університету відбудеться 11-ий з черги Слов'янський народний фестиваль, що триватиме кожного дня від год. 10-ої ранку до год. 10-ої вечора та 9-го квітня від год. 1-ої по полудні до 6-ої вечора.

Балева заля довкруги буде заставлена столиками з мистецькими виробами народів білоруського хорватського, чеського, польського, російського, сербського, словацького, словінського та українського.

Показ писання українських писанок демонструватимуть Микола, Пеґі та Шана Місковські впродовж фестивалю.

В суботу по полудні виступатимуть місцеві та позамісцеві ансамблі, серед них народний ансамбль Українського Клюбу при Пенсильванському стейтовому університеті, та українські танцюристи з парафії св. Михаїла у Фреквіллі, Па, які щераз виступлять в суботу вечором.

У Філядельфії створено комітет для відзначення 60-річчя ОУН

Філядельфія, Па. (Н.Н.). — Тут у вівторок, 14-го березня ц.р., в УОКЦентрі відбулися наради представників організацій, які прибули на запрошення Українського Визвольного Фронту в справі вибору Громадського комітету, завданням якого буде підготовити відзначення двох великих річниць: 60-річчя створення ОУН і 80-річчя Степана Бандери. Збори відкрив і ними проводив заступник голови 6-го Відділу ООЧСУ Михайло Ковальчин.

Після виміни думок присутні вибрали головою комітету Миколу Бачару. Секретарем комітету вибрано Андрія Міджака, а фінансовим референтом Миколу Пришляка. До комітету увійшли як заступники голови Михайло Майчук, голова ООЧСУ, і Юрій Наконечний, голова Осередку СУМ ім. УПА. Членами комітету стали: М. Ковальчин, Люба Сілецька, Богдан Казанівський, ред. Мирослав Рудий, Степан Гавриш, Іван Кнігніцький, Лев Галас, Володимир Риндич і Степан Волянюк.

Після короткої дискусії на пропозицію голови комітету постановлено відбути відзначення цих двох річниць в жовтні ц.р. у формі святочної Академії в УОК-Центрі та з Богослуженнями в українських церквах.

СВЯТО В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Тут заходами 89-го Відділу СУА відбудеться ювілейний концерт з нагоди 50-ліття проголошення незалежности Карпатської України. Концерт відбудеться в залі „Веселки" на Союзівці у неділю, 9-го квітня ц. р., о год. 4-ій по полудні.

ЄПИСКОП УКЦ П. ВАСИЛИК НАПИСАВ ЛИСТА ДО АРХИЄПИСКОПА Т. МЕККЕРРІКА

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Москви надійшла вістка, що Єпископ УКЦ в Україні Павло Василик вислав з датою 7-8-го лютого ц.р. обширного, щирого листа до Архиєпископа Нюаркської дієцезії Теодора МекКеріка, в якому він нав'язуючи до їхньої недавньої зустрічі в Москві, інформує про дальший розвиток подій у відношенні до Української Католицької Церкви в Україні.

Не зважаючи на зусилля багатьох людей, УКЦ в СССР далі переслідувана. Тут бачиться сильний натиск Російської Православної Церкви, якій допомагають державні чинники і КҐБ. Це проявляється в захоплюванні католицьких церков в тих місцевостях, де найвища свідомість українців-католиків, наприклад, в Гошові, Зарваниці, Грушеві. Рівночасно утруднюють різними способами діяльність єпископів, священиків і монахів та вірних, як психічним терором, так і грошовими карами і арештами.

Єпископ П. Василик стверджує у листі, що таких переслідувань не було навіть за часів Хрущова і Брежнєва і що теперішній уряд веде подвійну гру під претекстом перебудови і гласности. Тому Єпископ П. Василик звертається з проханням до Архиєпископа Т. МекКерріка молитися за свобоу Української Католицької Церкви і за всіх її вірних з надією, що вони будуть колись спільно прославляти Господа Бога і Пречисту Діву Марію.

Свого листа Єпископ П. Василик закінчує заввагою, що якщо потрібно його можна опублікувати.

АДВОКАТ І. ДЕМ'ЯНЮКА НАСТОЮЄ НА ПЕРЕГЛЯДІ СПРАВИ

Єрусалим. — Йорам Шефтель, адвокат Івана Дем'янюка, засудженого ізраїльським судом до смертної кари, звернувся до Верховного суду Ізраїля з просьбою відкликати присуд і переглянути справу.

У чотиристорінковій апеляції, надісланій у Верховний суд, Й. Шефтель обвинуватив „трійку", яка винесла І. Дем'янюкові присуд, у тому, що судді іґнорували факти і поставилися до Дем'янюка з упередженням.

Як відомо, всі три судді прийшли до висновку, що під час Другої світової війни Дем'янюк служив у концтаборі Треблінка, де знущався над в'язнями і власноручно заганяв їх у ґазові камери. Суд прийшов до висновку, що Іван Дем'янюк був тим самим жорстоким охоронником, якого в'язні прозвали „Іваном Ґрозним".

Дем'янюк і його адвокати твердили, що він ніколи не був у Треблінці і не має ніякого відношення до охоронника, прозваного „Іваном Ґрозним".

Чи не головною ланкою в ланцюгу доказів вини Дем'янюка була видана йому німцями виказка про проходження вишколу у таборі Треблінка, а також те, що після вишколу він „відбував практику" у концтаборі Собібор, недалеко від Треблінки. Судді виходили з того, що про існування табору Собібор нічого не було відомо аж до березня 1948 року.

Однак адвокат Дем'янюка представив судові чотири публікації у двох ізраїльських газетах і в газеті „Ню Йорк Таймс", з яких виходить, що про існування Собібору було відомо уже у вересні 1944 року.

69-річний І. Дем'янюк ще торік, зразу ж після оголошення смертного вироку, подав просьбу про помилування.

Парма вшанує Г. Китастого

Парма, Огайо. — В неділю, 9-го квітня ц.р., Школа Бандури ім. Г. Китастого, хор українського православного собору св. Володимира та члени Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка вшанують пам'ять свого колишнього диригента та вчителя, Григорія Китастого в п'ятиріччя смерти. Панахида буде відправлена після Служби Божої (10-та год.) в соборі св. Володимира. Співатиме катедральний хор та члени Капелі Бандуристів.

По цілому світі бандуристи вшановуватимуть свого кобзарського батька цього року. Плянуються особливі літні кобзарські курси та публікації, включаючи твори Г. Китастого, завершуючи величавим концертом бандуристів у Ню Йорку в жовтні та посвяченням пам'ятника на гробі Г. Китастого в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЗБОРИ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Управа Відділу СУА „Самопоміч" повідомляє членів, що Річні загальні збори відбудуться в неділю, 9-го квітня ц.р., о год. 4-ій по полудні в приміщеннях Пластового Дому, 736 Сенфорд авеню. Збори пічнуться пів години пізніше з важністю рішень без огляду на число присутніх членів.

Відбудеться етнічний фестиваль південного Ню Джерзі

Третій етнічний фестиваль південного Ню Джерзі, що його спонзорує Стейтовий етнічний відділ, відбудеться без огляду на погоду в суботу, 8-го квітня ц.р., від год. 12-ої до 5-ої пополудні в приміщеннях студентського центру Стейтового коледжу, дорога ч. 322, в Ґласборо.

Цей фестиваль дає нагоду всім етнічним групам південного Ню Джерзі поділитись своїми етнічно культурними надбаннями і талантами.

Українська група має в програмі показ і продаж мистецьких виробів, книжок про Україну, продаж харчів та участь в мистецькій частині. Українська участь має інформаційний характер.

Вступ на фестиваль і паркування авт безплатне. По точніші інформації слід телефонувати на ч. (609) 691-4497.

ДОПОВІДЬ Д-Р А. ПРОЦИК

Ню Йорк. — Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка тут в суботу, 8-го квітня ц.р., о год. 5-ій по полудні, відбудеться доповідь, що її виголосить д-р Анна Процик на тему „Володимир Антонович і Дмитро Багалій — світогляд української інтеліґенції в другій половині XIX століття". Доповідь відбудеться в приміщеннях дому НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями.

М. Ґорбачов прихильно поставився до змін в Мадярщині

Москва. — Перший секретар мадярської Комуністичної партії Кароль Ґросс, який недавно відвідував Москву і зустрічався з тамошніми високими керівниками, заявив кореспондентам, що Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, прихильно поставився до змін, які тепер проходять в Мадярщині, включно із запляновано плюралістичною системою діяльности політичних партій, які у багатьох відношеннях можуть конкурувати з комуністичною, дотепер єдною урядуючою партією.

Згідно з опінією Ґросса, під час його розмови М. Ґорбачовим, яка тривала понад три години, вони обидва досягли повної однозгідности в усіх справах, зокрема у справі виведення з Мадярщини деякої кількости совєтського війська, змін в економіці, нав'язання дипломатичних зв'язків з так званими „капіталістичними" державами, зміни законодавства, яке йтиме в парі з перебудовою тощо.

На думку мадярських партійних ідеологів, ані однопартійна, ані багатопартійна система не забезпечують народам повної демократичної свободи і не ґарантують довготривалости демократії, бо, мовляв, демократична форма правління в першу чергу залежить від постави народу. В цьому випадку нарід хоче багатопартійної системи і „ми мусимо підпорядкуватись бажанню народних мас", — заявив Ґросс.

Інших мадярський лідер, голова Ради Міністрів (прем'єр) Мікльош Немет, вернувшись з поїздки до Москви, також підкреслив, що М. Ґорбачов позитивно прийняв повідомлення про зміни і навіть хвалив економічний модель мадярського зразку, який на практиці показався найкращим з усіх сателітних країн. Він і Ґросс заявили, що вони не готовляться очолювати опозицію і, що Комуністична партія навіть у вільних виборах здобуде керівне місце. Відповідаючи на питання кореспондентів як він оцінює чимраз настирливіші голоси, які домагаються невтральности Мадярщини, Ґросс відповів, що „ми ввесь час змагаємося за ліквідацію обидвох військових бльоків — Варшавського Пакту і НАТО, що у теперішній ситуації є можливим. Якщо принцип ворожнечі і стратегія наступу устулять стратегії співпраці, тоді не буде потреби нікому підносити справу невтральности. Також і в цьому питанні ми досягли повної однозгідности з М. Ґорбачовим", — заявив Ґросс.

Західні кореспоненти завважили, що навіть проблему мадярської революції в 1956 році порушували під час розмови мадярський і совєтській лідери. В тій справі ще буде виявлено багато нового, бо обидві країни погодились на перевірку документації тих часів, яку переглядатимуть компетентні історики.

М. ҐОРБАЧОВ РОЗПОЧАВ ВІЗИТУ НА КУБІ

Гавана, Куба. — Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, прибув з дружиною Раїсою і багатьма своїми найближчими дорадниками на відвідини на Кубу, країни, яка вже віддавна є совєтським сателітом в Центральній Америці і експонентом марксистських революційних груп в багатьох країнах Латинської Америки. Очевидно, цей сателіт дорого обходиться Москві, яка експортує до Куби зброю, військовий виряд, амуніцію, літаки, гелікоптери, нафту, харчові продукти, одяг тощо на загальну суму понад п'ять більйонів долярів кожного року.

На летовищі в Гавані Ґорбачових і ввесь совєтський почот вітав кубинський диктатор Фідель Кастро, не тільки обняттям і поцілунками, але також 21-вистрілом з гармат, парадою національної ґвардії, врученням кількох букетів квітів, оркестрою тощо. Ще недавно, бо тільки в грудні 1988 р., напередодні заповідженої візити Ґорбачова на Кубу після виступу його на форумі Генеральної Асамблеї ООН, Ф. Кастро критикував горбачовську політику гласности і перебудови та перестерігав Москву перед небезпечними експериментами, які можуть підірвати престиж комуністичних партій у світі і звести усю політику соціялістичних держав до торговельних пертрактацій і „детантських залицянь".

Правда, М. Ґорбачов тоді на Кубу не поїхав у зв'язку із землетрусом у Вірменії і його поспішним виїздом із З'єднаних Стейтів Америки на батьківщину. З теперішньої ситуації виглядає, що Кастро змінив дещо свою політику у відношенні до Москви, бо він, правду кажучи, не хоче й не може резиґнувати із майже шість-більйонової військової і економічної допомоги та морально-політичної підтримки комуно-московських імперіялістів, які також послідовно поширюють свої впливи не тільки в Центральній, але в цілій Латинській Америці.

На летовищі в Гавані були також разом з Кастром усі члени кубинського політбюра, частина яких взяла участь у публічній моторкаді по головних вулицях Гавани де у відкритому совєтському автомобілі типу „Чайка" стояли ввесь час М. Ґорбачов, Ф. Кастро і міністер оборони Куби. Моторкада, як це буває у практиці Ґорбачова, зупинялася час від часу на головних маґістралях, вони виходили з автомобіля і при допомозі перекладачів намагалася розмовляти з кубинцями, які сотнями тисяч зібралися на привітання совєтського високого гостя. Деякі кубинці надіються, що перебування Ґорбачова на Кубі спричиниться до ліберальних змін теперішньої політики, а відважніші кубинці висловлювали свою думку голосно і розмовляли на цю тему з кореспондентами.

Візита М. Ґорбачова викликала велике зацікавлення серед політичних спостерігачів й аналітиків, які пов'язують його перебування в Гавані із розв'язкою цілого комплексу проблем існуючих в Центральній Америці.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА номінував двох амбасадорів до Австрії й Італії. Генрі А. Ґрунволд, колишній екзекутивний директор видавництва журналу „Тайм", залишиться далі на своєму пості амбасадора у Відні, а Пітер Сеччіа був найменований президентом Джорджом Бушом на амбасадора до Італії. Ґрунволд виконує обов'язки амбасадора ЗСА в Автрії від 1987 року, але усі амбасадори мусять бути переіменовані, якщо у Білому Домі наступають зміни на пості Президента ЗСА.

З МЕТОЮ ПОЛІПШИТИ відносини між Японією і Північною комуністичною Кореєю, прем'єр-міністер японського уряду Набоку Такешіта вислав до Пйонгіянгу офіційного листа з перепрошенням корейського народу за терпіння, переслідування, арешти і всі інші невигоди, завдані йому під час японської окупації. Виголошуючи промову у парляменті Такешіта закликав до встановлення безпосереднього діялогу між японським і корейським урядом. При тому він перший раз вживав правдивої назви кажучи, що „Народна Демократична Республіка Кореї заслуговує на збільшення нашої уваги і торговельну виміну". Дипломати в Токіо сумніваються чи чемне японське звернення до корейських комуністів принесе які-небуть позитивні наслідки. В минулому, не зважаючи на інші заходи, комуністи з Північної Кореї відкидали пропозицію про співпрацю. Але політичний клімат міняється у цілому світі і тому не можна виключати позитивної реакції корейців, — кажуть політичні спостерігачі.

У ПІВДЕННІЙ ДЕМОКРАТИЧНІЙ Кореї поліція, виконуючи рішення міністерства внутрішніх справ, силою зліквудувала страйк робітників на автомобільній фабриці Гандай, який тривав понад три місяці і грозив занепадом автомобільної індустрії, яка щойно почала здобувати для себе ринки збуту у багатьох країнах світу, включно із ЗСА. У зв'язку з цим, що робітники ставили спротив поліції, командант поліційних відділів наказав арештувати кожного, що підносить руку на поліціянта. В такий спосіб поліційні автобуси відвезли на поліційну станцію понад 700 осіб, половину з них пізніше звільнили. Участь в акції брали 10,000 поліціянтів, яким тільки при допомозі сльозоточивого газу, води й інших способів вдалося зліквідувати барикади робітників і навести порядок. Страйк коштував компанію Гандай понад один більйон долярів.

ПРЕЗИДЕНТ ІРАКУ САДДАМ Гуссейн, який фактично виграв війну з Іраном, примирив курдів, наказав засудити і розстріляти свого сина за вбивство і взагалі вважався одним із жорстоких диктаторів на Близькому Сході, несподівано для всіх запропонував змінити в себе конституцію, злібералізувати політичне життя, змінити закони країни і проголосити повну демократичну систему в Іраку. До голосу будуть допущені також політичні партії, які під час війни були заборонені. „Війна закінчилась і наша країна вступила на шлях великих змін", — заявив кореспондентам Саляг аль Мухтаг, представник міністерства інформації.

ШІСТЬ ЧОРНИХ АФРИКАНЦІВ закінчили у Преторії, Південно-Африканська Республіка, сидячий страйк в приміщенні амбасади Великобританії. Представники амбасади спочатку не звертали уваги на страйкуючих, потім висловлювали незадоволення їхньою примітивною поведінкою і домагалися від амбасадора, щоб він дозволив південно-африканські поліції силою вивести непрошених „гостей". Після виступу прем'єр-міністра Марґарет Тачер у парляменті у якому вона закликала уряд ПАР звільнити з ув'язнення, чи з-під домашнього арешту Нельсона Манделю, молоді негри добровільно закінчили сидячий страйк і під прикриттям ночі втекли з приміщення. Пізніше виявилося, що вони були членами антиурядової промарксистської групи, яка змагається за передачу влади в руки чорного населення, яке становить більшість.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПРОГОЛОШЕНО надання престижевих нагород Пуліцера з журналістики, літератури та музики за минулий рік. Ці нагороди почали надавати у 1918 році. Джозеф Пуліцер помер в 1911 році та у своєму завіщенні залишив для Колюмбійського університету окрему суму призначену на ці нагороди з наміром піднести якість та заохотити молодих літераторів до творчої праці. З балетристики Енн Тайлер за книжку „Брізінґ лессонс", драматична нагорода припала Венді Вассерстін за „Гайді Кроніклс", за історичний твір видано дві нагороди Тейлорові Банчові за „Партінґ де вотерс" і Джеймсові МекФірсонові за „Беттл край оф фрідом". В категорії біографій нагороду отримав Ричард Еллмен за „Оскар Вайлд", нагороду за поезію отримав Ричард Вилбир за збірку „Ню енд коллестед поемс", за твір небелетристичного жанру нагороду одержав Ніл Шіган за „Ей брайт шайнінґ лай", в категорії музики нагороджено Роджера Ренолдса за композицію „Вісперс авт оф тайм". Журналістичні нагороди одержали газети: „Анкоредж Дейлі Нюз", „Люївілл Курієр-Джорнал", „Алтанта Джорнал енд Сонстітушен", „Даллас Морнінґ Нюз", „Орандж Кавнті Реджістер", „Філядельфія Інквайрер", „Вашінґтон Пост", „Чикаго Трібюн", „Чикаго Сан-Таймс", „Ст. Люїс Пост-Діспеч" і „Дітриойт Фрі Пресс".

У ЧЕТВЕР, 30-ГО БЕРЕЗНЯ ц.р., Прибережна сторожа розпочала формальне леґальне обвинувачення проти капітана танкера Екзон Вальдез, яке, натрапивши на підводні скелі біля берегів Аляски, розлило велику кількість нафтової ропи на поверхні затоки Принс Вілліям. Виявляється, що капітан Джозеф Гейзелвуд був під впливом алькоголю в час переїзду судна затокою й тому судно провадив його третій заступник. Речник Прибережної сторожі Вілліям Вуді вияснив, що теперішнє обвинувачення є справою цивільного правосуддя, але це не виключає, що можуть бути кримінальні обвинувачення проти капітана та власників судна — фірми Екзон.

КОЛИШНІЙ НАЦИСТСЬКИЙ СТОРОЖ в концентраційному таборі Авшвіц виїхав зі ЗСА до Австрії, згідно з договоренням обидвох країн. Речники Департаменту юстиції заявили, що 75-літній Йозеф Екерт в окремому договорі із Бюром спеціяльних інвестиґацій (ОСІ), яке займається викриттям нацистських злочинців при департаменті юстиції ЗСА, добровільно признався, що до ЗСА приїхав у 1956 році на підставі фальшивих документів, як і до того, що затаїв свою минувшину перед іміґраційними властями. З уваги на добровільне визнання своїх провин він і договорився про свій добровільний виїзд з цієї країни. На початку розслідження його справи Австрія не погоджувалася його прийняти, але після розмови із Майкелом Бернстіном, урядовцем Бюра ОСІ австрійці погодилися прийняти Екерта. До речі, повертаючись із цих переговорів у Австрії в грудні 1988 року, М. Бернестін загинув у катастрофі літака Пен-Американської лінії над Шотляндією.

У СЕРЕДУ, 29-ГО БЕРЕЗНЯ ц.р., Барбара Буш, дружина президента Дж. Буша, відбула першу довшу пресову конференцію від того часу, як вона спровадилася до Білого Дому. Першою точкою цієї пресової конференції було вияснення запиту, чому в останніх місяцях вона втратила так багато ваги. Вона запевнила, що неправдивими є вістки в пресі, що вона є на дієті. Перейшовши ряд лікарських перевірок, знайдено, що причиною втрати ваги є „надактивність щитовидної залози" та розпочато лікування. Продовжуючи пресову конференцію, Б. Буш розказала кореспондентам про її зацікавлення неписьменністю в країні, надужиттям наркотиків, хворобою АІДС і бездомними жінками з малими дітьми.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 • UNA: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична мова совєтських виборців

Один американський коментатор під час телевізійної передачі висловив цікавий здогад, що Міхаїл Ґорбачов у постійній боротьбі із своїми противниками придумав наближені до демократичної системи вибори у сподіванні, що виборці захочуть виключити з нового „парляменту" багато низових апаратчиків. Чи ті сподівання здійснилися — покаже щойно виказ обраних 1,500 членів цього дивовижного совєтського „парляменту". І на це треба ще почекати, бо сказано, що докладний вислід виборів буде проголошений „за два тижні". В Америці, яка територією не дуже менша за Совєтський Союз, у день виборів нового президента — на телевізійних екранах проголошують вислід виборів того самого дня. Совєти „наздігнали і перегнали" Америку у ділянці зброєння, але в ділянці економіки, в ділянці техніки і правопорядку СССР ще далеко-далеко позаду. І в ділянці прав людини, що їх ніби намагається дати гласність і перебудова — в майбутньому.

Якщо дійсно Міхаїл Ґорбачов шанує волю народу, то він повинен би зрозуміти, що в отих недавніх виборах, де виборці мали до вибору одного з двох кандидатів, велика частина виборців заявилася проти комуністичного устрою. Більшість все ще була „за", бо цю більшість становлять „совєтські люди", які не отряслись ще на 100 відсотків з защепленої їм на протязі 70-их літ навички, що треба повинуватися владі. Більшість становила несвідома маса, меншість — свідомі потреби громадянської свободи громадяни. Ґорбачов напевне не сподівався, що виключений ним з Політбюра Борис Єльцин стане завдяки тим виборам наче національним героєм у Москві, виборчій окрузі число 1. Не сподівався, що програє генерал Борис Свєтков і що програють численні інші партійні достойники, як це сталося. Гласність не зайшла ще так далеко, щоб офіційно признатися до цього розчарування. Коли б не закордонні кореспонденти у Москві, то світ — у цьому числі американські громадяни — не знали б про ті, хоч ще нечисленні, але промовисті, подробиці виборів. І як ми вже інформували — речник влади міністер внутрішніх справ Ґенадій Ґерасімов відважився заявити на пресовій конференції, що вибори були корисні для Комуністичної партії, бо виборці, мовляв, не відкинули „ідей комунізму". Чи він дійсно вірить у це, що сказав?! Чи Ґорбачов є цієї само думки?! Якщо так, то правду кажуть скептики — совєтські громадяни і пресові коментатори у вільному світі, — які характеризують всі дотеперішні ходи Ґорбачова з останніми виборами включно, як „косметику". Але є і дуже поважні знавці відносин, які вважають, що ці вибори мали, мають і ще більше матимуть у будуччині велике і чи-не переламне значення для цілої комуністичної системи.

Сумно вийшли вибори в Україні. Володимир Щербицький, русифікатор, не мав узагалі опонента. Чому? Можна здогадатися: тому, що 1) не було такого смільчака, який зважився би протиставитись всевладі генерального секретаря компартії України і 2) тому, що згори було кожному ясно, що партійно-державна машина аж ніяк не допустить до його прогри. Інакше виглядало у трьох малих прибалтійських країнах. Але Україна програла визвольний здвиг осінню 1920 року і тривав той здвиг ледве від весни 1917 року. А прибалтійські держави мали свою незалежність до 1940 року, поки їх — за згодою від Третього Райху — окупували большевики.

У прибалтійських країнах схвалено голосами також місцевих комуністів закон, що всі іноземці, не автохтони, мають навчитись мови автохтонів до визначеного реченця двох чи до чотирьох років. Хто цього не зробить — буде звільнений з праці. Як далеко ще до того, щоб в Україні появилась подібна вимога до масово прибулих з корінної Московщини колоністів! В Україні щойно почалася кампанія, ведена верствою інтелектуалів, щоб за другу державну мову визнати й мову українську. І це вже вважається за великий поступ! Спізнилися ми, спізнялися ми в усьому — в національному відродженні, в літературі й науці, спізнялися у розпізнанні „хто ми і чиї ми діти", і спізняємось далі. І не говорім, що це „воріженьки" винуваті — винуваті тільки ми самі. Бо коли існують в УССР в кожній місцевості школи російські й українські, то здебільшого українські батьки посилають своїх дітей до шкіл російських, бо це, — мовляв, — облегшить їм життя. Про національний характер, про хребет, не думають — він їм не потрібний.

Володимир Яців

ПОЛОЖЕННЯ У ПНР — ПОЛІТИЧНОЇ ОПОЗИЦІЇ

I.

Останні вісімдесяті роки в країнах Середньо-Східньої Европи позначились опозиційними рухами, які будуть мати вирішальний вплив на суспільно-політичне і господарське життя цих країн. У проводі цих опозиційних рухів стоїть робітництво Польщі, яке своєю активністю змушує тоталітарний режим Войцєха Ярузельського до деяких уступок у користь ПНР. На підставі історичних фактів, які мали місце в Польській Народній Республіці, можна сказати, що суспільна опозиція до диктаторського уряду генерала здобула щораз більше прихильників у демократичному Заході для своїх оправданих домагань. Суспільна опозиція, що її сьогодні очолює робітнича спілка „Солідарність", має велике завдання до виконання, яке своїми наслідками може причинитись до здобуття цих цілей, які будуть мати рішальне значення у житті польського народу.

Треба ствердити, що ситуація суспільно-політична в Польщі залежить від багатьох внутрішніх і зовнішніх чинників. Першим і дуже важливим чинником у країні є господарська ситуація, яку відчувають глибоко громадяни Польщі. Обнизився позем життєвої стопи економічно слабших верств населення. Існує глибоке переконання серед широких мас населення, що соціялістична система московського зразка не здала іспиту, і є головною причиною затяжної господарської кризи. Треба підкреслити, що важливим чинником опозиційно-творчим є модель устрою, силою якого владу в державі виконує один табір. Широкі маси народу не мають жодного впливу на управління краєм, як теж і контролі влади. Дуже важливим чинником у такій ситуації є незабуття цих глибоких кривд доконаних урядом в часі війни і після війни на відтинку зовнішньо й внутрішньо політичному. Не всі білі плями дотепер обговорено в дусі повної щирости. Це є головні причини, які створюють опозицію до системи і до диктаторської влади Ярузельського. Опозиція до влади різна, і зорганізована з різних причин.

Можна твердити, що підставові принципи системи не зміняться тому, що ця тоталітарна система — це влада однопартійна — Комуністичної партї. Однак треба прийняти такий стан, який є сьогодні, що витворився після Другої світової війни, і виходячи з того часу треба думати про будучність цієї суспільно-політичної опозиції, приймаючи при тому два вихідні заложення, а це глибоку кризу в системі господарській і справування влади в системі тоталітарній. Це є глибока криза, яка прибрала і далі прибирає різні форми в поодиноких країнах, для яких підставовими напрямними на відтинку зовнішньої політики і внутрішньої, головно господарської є політика Ґорбачова. Ця політика висловлює усвідомлення для урядуючої команди в ПНР, що система виконування влади мусить улягти змінам, щоб побороти господарську кризу в країні, яка знайшлася в катастрофічному положенні.

Людова Польща, яка можна сказати, відзначалась у східньому бльоці соціялістичних країн відмінністю від інших совєтських сателітів, і тому ця відмінність має своє питоме значення. Ця польська відмінність датується від 1956 року, і треба ствердити, що вона поширювалась у десятиліттях. Такі історичні факти, що відбулися у 1980-1981 роках привели до глибоких зрушень на відтинку суспільно-політичному і господарському. Велике значення має також це, що не деінде, але в Польщі суспільна опозиція доказала тоталітарному урядові генерала Войцєха Ярузельського, що так далі виконувати владу не можна, як теж вказала на це, що ще існує певний рівень суспільних аспірацій, що так, як у минулому, так і тепер залишилось питання, чи на цій підставі можна буде сподіватись еволюції, яка б створила б у польській політичній системі місце для опозиції. Поняття, політична опозиція, це поняття взяте зі системи політичної, у якій рядить принцип вибору конкуренційних виборів, і тому це устрій парляментарний, в противагу до системи однопартійної.

Колишній дорадник „Солідарности" історик Бронислав Ґеремек у своїй статті „Опозиція-91", що появилась в журналі „Республіка" в 1988 році пише, що коли говориться про опозицію польську, то тут мова про існуючий і певний правдивий факт, маючи на увазі не поняття політичної системи парляментарного типу західніх політичних систем. Тут говориться — каже Б. Ґеремек — про незалежність в обширі мислення і діяння, котрий має свої інституції і авторитет, і треба ствердити, що такий стан існує сьогодні. Однак, можна мати сумнів, чи такі інституції і авторитети втримаються на довший період часу. Однак у зв'язку з теперішньою політичною ситуацією можна сказати, що це є в інтересі політичної системи, в інтересі влади, і в інтересі урядуючої партії, поширення незалежности суспільства на всіх відтинках життя. Першою і підставовою причиною поширення цієї суспільної системи є катастрофічний стан країни, який можна сказати є проблемою політичної Польщі, і тому диктаторська влада Ярузельського і польська суспільність повинна усвідомити собі, що вихід з цієї перманентної кризи є далекий.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Роман Андрушко

Важливе для хорів, співаків солістів та шкіл

Дуже цікаву, вартісну й довго вичікувану обширну публікацію української вокальної музики — на різні хори: мішані, чоловічі, жіночі й шкільні без і з фортепіяном, із низкою сольових пісень видав відомий нам з його постійних музичних видань, статтей та платівок Мирон М. Федорів, музикознавець та композитор.

Ця його більша колекція української вокальної музики на 360 сторінок густого нотового друку, у трьох частинах (томах) більшого формату, творить одну цілість. У ній усі нові й свіжі речі, оригінальні до різних авторів поетів та в ширших розробках народні пісні з різних областей України, аж просяться, щоб ними для відсвіження програм, заступити старі, деякі віддавна переспівувані речі. Я, як довголітній музичний педагог і дириґент, з радістю сприйняв цей, що так скажу, кодекс нашої вокальної музики з багатством хорового матеріялу та сольового на різні потреби — до національних свят та окремих концертів, навіть розривкового характеру. В моєму понятті, це революційна поява, що наче чудом спала з неба для наших різнорідних, не раз пекучих потреб.

Мирон М. Федорів, фаховий музика, відомий, як добрий дириґент хорів, музичний виховник та композитор численних творів, з яких замітніші це: „Релігійні пісні" (для хорів сольо та фортепіяну, у двох частинах, „Три Служби Божі" (у різних хорових версіях), „Єрусалимська й Воскресна Утрені"; „Більший збір закарпатських літургічних співів" (на мішаний хор); „Велика Вечірня з литією" (написана на 1000-ліття Хрещення України); „Коляди" (32 в ширших розробках); „Богослужбові співи Української Церкви Галицької Землі" (більша дослідна праця) та гимн на 1000-ліття, співаний на різних імпрезах нашого 1000-ліття. З цього на платівках появилися „Релігійні пісні", „Марійські пісні" та „Єрусалимська Утреня", що її наспівав М. Максимів своїм хором „Музикус Бортнянський".

Цим останнім виданням більшого збору світської вокальної музики завершив автор попередні видання світської музики, а саме: „Українські пісні" на жіночі хори (у чотирьох частинах"); „Сальви і Мальви" до слів Т. Курпіти; „Сім струн" до слів Лесі Українки та цілий ряд „Щедрівок і веснянок" у ширших опрацюваннях у окремім виданні.

Розглянувши солідно речі в останньому виданні Федорова світської вокальної музики, я прийшов до переконання, що не знайдеться ніхто з наших дириґентів хорів самодіяльних, церковних, шкільних та співаків солістів, щоб не був врадуваний такою цінною та багатою в музичний зміст появою, не був задоволений з неї та не хотів мати її в себе.

Ціна цього імпозантного видання в трьох частинах (комплекту) 35 американських дол. Заінтересовані можуть замовляти у Basilian Sisters, 887 N. 24 St., Philadelphia, Pa. 19130.

Юрій Р. Рибак

В ОБЛИЧЧІ НЕСТАЧІ ІНЖЕНЕРІВ

Зачнімо від простенького рівняння, а саме: продукція рівняється комбінації машини та людини. З цього можна вивести, що поступ у продукції залежить не лише від машини, але і людей, що її обслуговують, а головно від інженерів, які є її творцями та постійно працюють над її уліпшенням. Підприємство може мати достаточну кількість продукційного капіталу, прекрасну торговельну організацію, найбільш переконливу рекляму, одначе, коли продукт не задовольняє покупця тоді все зусилля втрачене. Тому ж у технічній ділянці виробництва ключову позицію займають інженери. Це дуже добре знає Японія, яка, хоча нараховує тільки половину населення ЗСА, зате випускає річно двічі більше молодих інженерів.

У малому випуску інженерів є якраз Ахіллесова п'ята Америки, бож не можна „створити" інженера через ніч, а до здібностей одиниці ще прилучуються вишкіл та час. І, як кажуть, приходиться починати від початку, себто від виховання дитини. У найближчих роках число ґрадуації нових американських інженерів зменшиться на принайменше 10 відс. Причина незацікавлення молодих людей в інженерській професії зводиться до недостаточної підготови з математично-фізичних наук у підставових школах. Обраховують, що в середніх школах около 60,000 учителів цих наук не мають повної кваліфікації до навчання, бо їх перекинули з інших ділянок, щоб за всяку ціну заповнити прогалину браку фахівців.

Університети теж не є без „але". Буває, що в їхніх лябораторіях інструменти до навчання скоро перестаріються. Цей же факт ускладнює модерне навчання, а до цього нелегко анґажувати на викладачів тих, що вже працюють в індустрії. Може це дивно, одначе наглий поступ технології та комп'юторів впливає теж на „скорочення" набутого знання. Практика, бо виявляє, що інженерська вмілість після закінчення студій існує повністю сім з половиною років у механіці, п'ять років у електроніці, а тільки два з половиною років у комп'юторській програмі, точніше у м'якому товарі („Soft Ware"). Тому теж інженери, які бажають втриматися на поверхні свого фаху, мусять постійно доповняти свої студії, — іншими словами не залишати „шкільної лавки".

Не можна і сумніватись, що осягнення звання інженера вимагає багато праці, що не дуже усміхається нинішній молоді. Багато, бо з них походить із заможних родин і не примушені заробляти на свої студії додатковою працею, яка, до речі, має теж додатний вплив на кристалізацію дисципліни відповідальности. Знову ж деякі дійсно технічно здібні студенти залишають ідею інженерії та вибирають бизнесові студії, що стали популярними, бо за словами декана одного університету „молоді люди заміряють заробити перший мільйон долярів ще перед тридцятими роками життя".

Усе ж таки початковий заробіток інженера виглядає задовільним і виносить яких 24,000 дол.на рік. Тому багато кандидатів не пропускає цієї нагоди і не плянує продовжувати коштовні студії, щоб осягнути докторат і стати професором із відносно невеликою винагородою. Тим самим і наукова кар'єра не втішається популярністю серед американців. Легко зрозуміти чому половина докторантів — це чужинці з Тайвану, Індії, Кореї, Ірану, Туреччини чи інших країн. Тому і зайво доказувати чому на інженерських факультетах американських університетів половина молодих членів — це іноземнородженці. Для них же університет — це постійний варстат праці, головно тоді, коли не мають змоги працювати у воєнній індустрії.

Адміністрація корпорацій теж відчуває нестачу інженерів, небагато бо ключових керманичів має технічні студії чи практику. В Японії — інакше. Тут більшість керманичів може виказатись основою технічного знання. Цікавим є теж спостереження, що у Конгресі ЗСА є тільки чотири інженери, коли більшість членів японського парляменту походить із технічного світу.

Переглядаючи сторінки історії можна завважити, що американські підприємства у своєму розвої доволі часто зміняють своїх керманичів залежно від їхньої професії. (Це може нагадувати зміну моди П'ятої авеню у Ню Йорку...) Виглядає, що вже наближається час заступити теперішніх банкирів та юристів інженерами, які краще розуміються на виробництві і якості продукту на довшу мету, ніж на фінансових трюках, як збільшити свій капітал у найкоротшому часі... Але чи буде доволі кандидатів, коли зменшується доріст інженерів?..

З'ясовуючи цілість, можна б вважати, що джерело нестачі інженерів у ЗСА слід шукати у незадовільному підставовому вишколі. Знову ж адепти інженерської професії не цікавляться кар'єрою навчання технічних наук із суто економічних мотивів. У висліді виховання нових потрібних кадрів інженерів переходить на іноземнородженців. Вони ж передають своє знання американській студіюючій молоді і нагадуть старинні часи, коли то греки були вчителями римлян.

Василь Витвицький

Співає Лілея Волянська

Численні звукозаписи, що появляються у нас кожного року належать переважно до типу естрадного й танцювального. На появу творів українських композиторів треба чекати не раз цілими роками. Ось чому й магнітофонна стрічка наспівана недавно Лілеєю Волянською викликає у нас особливе зацікавлення. Це тим паче, що співачка спрямувала свою увагу і свій вибір на один період, а саме на перші десятиліття нашого сторіччя. Це був час, коли українська музична культура почала розгортати свої крила до вищого й дальшого лету. Рівночасно це була пора зросту зацікавлення і замилування до народної пісні і то однаково у музикознавців і в композиторів.

Ім'я Лілеї Волянської у наших музиколюбних колах відоме. Як знаємо, після добуття маґістерського ступня в галузі мистецтва у Гантер коледжі в Ню Йорку, вона продовжувала свої вокальні студії в Канаді (Торонто — Едмонтон). Її мистецька біографія нараховує цілий ряд сольових виступів, останньо (1988) у виконанні ораторії Мар'яна Кузана „Неофіти".

Свою стрічку співачка поділила рівно на дві частини: у першій народні пісні, в другій сольоспіви літературного походження. Перша частина виповнена майже в цілому піснями Левка Ревуцького й Бориса Лятошинського. Зразу треба сказати, що маємо тут діло не з обробками народних пісень, а з оригінальними майстерними витворами композиторської техніки. Голос і фортепіян виступають тут, як два рівнорядні партнери. Перший доносить до слухача слова й мелодію народної пісні, другий дає музичну ілюстрацію, чи — точніше — драматизацію тих же слів і тієї ж мелодії. Варто тут пригадати слова, якими колись Максим Рильський схарактеризував був Левка Реву-

(Закінчення на стор. 4)

Микола Руденко

ПОЛКОВНИК У ЦИВІЛЬНОМУ ПЕРЕБУДУВАВСЯ

Мабуть читачі пригадують інформацію з Києва: 4-го лютого 1989 року полковник Гончар очолив відповідальну операцію — чотири „Волги" за його наказом із своїх комфортабельних нутрощів викинули рій дебелих, добре тренованих бойовиків. Сталося це на вулиці Верболозній біля будиночка Оксани Мешко. Літню господиню, яка щойно повернулася із багатомісячної подорожі, бойовики полковника Гончара не зачепили, зате блискавично захопили в полон її гостей — Левка Лук'яненка й Вячеслава Чорновола. Одна мить — і вулиця спорожніла. Що сталося далі — відомо: захоплених розвезли по домівках — у Львів і Чернігів...

Не буду переказувати того, про що вже розповів сам Л. Лук'яненко. У мене інша тема: особа полковника Гончара, з яким я добре знайомий. Щоправда, тоді він був підполковником — отже не мав права на папаху із сірого решетилівського смушка. Хоч служба змушує частіше ходити в цивільному, ніж у полковницькому мундурі, але як приємно влягнутися в парадну форму й постояти перед дзеркалом! Особливо приємно відчувати і мундур, і погони точнісінько такі, якими вони були за царя-батюшки. Колись поручик М. Лермонтов написав про ці мундури крамольні вірші:

Прощай, немытая Россия —
Страна рабов, страна господ,
И вы, мундиры голубые,
Й ты, послушный им народ.

Відтоді минуло півтора століття, але в цьому сенсі нічого не змінилося ні в Росії, ні на Україні. Лермонтов, звичайно, був дисидент, а голубі мундури (вони й сьогодні голубі!) добре знають, що робити з поетами-дисидентами. Адже Лермонтов і Стус — одного поля ягоди, їм немає місця серед благонадійних громадян. На те й голубі мундури, щоб вкорочувати поетам віку.

Уперше я зустрівся з підполковником КҐБ Гончарем в концтабірній лікарні — після тяжкої операції, котра ледве не коштували мені життя. Це було у квітні 1981 року. Я саме отримав телеграму від дружини Раїси — вона з моєю сестрою мала приїхати на побачення. Проминуло кілька днів, як їм належало бути в мене, мої нерви вимучила гнітюча невідомість — і тоді замість них з'явився в лікарні гість із Києва. Він не приховував ні свого звання, ні своєї „фірми" (так про свою організацію люблять висловлюватись каґебісти), але в його мові, в погляді сірих очей, в типово українських рисах обличчя було стільки доброзичливости, що я мимоволі піддався спокусі поговорити з земляком без упередження й застороги. Висловив йому своє занепокоєння, що сестра й дружина чомусь забарилися. Гончар мене заспокоював — приїдуть, треба набратись терпіння. Звичайно, я йому повірив, бо завжди хочеться вірити в краще.

Я ніколи не ховав свого ставлення до Брежнєва, його уряд називав антинародною клікою, пророкував йому засудження з боку самої партії й неминуче забуття відразу ж після смерті. В розмовах з каґебістами також не міняв ні думки, ні форми вислову. Підполковник Гончар почав заперечувати:

— Цього не може бути! Якби таке сталося, ми б себе зганьбили перед усім світом. Та й у власному народі породили б зневіру в політику партії. Його ім'я безсмертне. Я пишаюся тим, що належу до його сучасників.

Підполковник говорив переконано і, здавалося, цілком щиро. Родом він із полтавських селян — саме на Полтавщині в тридцять третьому найбільше вимирало від голоду. Гончар, звісно, не міг цього не знати. Але я гадав, що ця людина вірна своїм переконанням, і через те не побачив у ньому хамелеона.

Сестра й дружина так і не приїхали. Пізніше я довідався, що Раїса була арештована за кілька днів до появи в моїй палаті підполковника Гончара. Отже він, заспокоюючи мене, уже знав про її арешт. Та й сам арешт провадився не без його участи. Мені було гидко згадувати, що я розмовляв з ним майже по-дружньому і навіть потиснув йому руку. Інколи питав себе: селянський син, українська дитина — як він міг вирости яничаром? І це не десь у Туреччині, а вдома, на українській землі.

Підполковник Гончар потім не раз з'являвся в концтаборі, настирливо умовляючи мене написати заяву-каяття. Багатозначно натякав, що мою заяву прочитає сам Щербицький. Я так і не зумів оцінити цієї високої ласки. Звісна річ, більше не помічав його руки, яку він простягав для потиску. Одного разу, розлютившись на моє звинувачення, що КҐБ брутально узурпувало владу, він почав кричати:

— Так, ми узурпували. І нікому не віддамо... Запам'ятайте: не віддамо!...

Важко повірити, що офіцер КҐБ міг з такою відвертістю висловлюватись перед політв'язнем. Та все ж я тут не вигадав жадного слова.

І ось він тепер полковник! Чи можу я його не привітати з високою жандармською ранґою? Вітаю, пане полковнику! Ви були першою людиною, що правдиво мені пояснила справжню суть тієї влади, яку ваші колеґи називають „радянською": узурпували й не віддамо!

А пагони нічим не різняться від царських. Сам російський імператор був лише полковником. Щодо різних там Лермонтових і Стусів — били й будем бить!...

Сьогодні полковник у цивільному, кмітливий охоронець застою, давно знайомим зекам, тим, яким колись запопадливо цитував Брежнєва, не менш запопадливо цитує Ґорбачова. О-о, він зразково перебудувався! Тепер він вишукує ворогів перебудови. Їх далеко шукати не треба — це знову ж той самий Вячеслав Чорновіл, той самий Левко Лук'яненко та інші "особливо небезпечні державні злочинці". Саме тому він і послав по них на чотирьох „Волгах" восьмеро озброєних лоботрясів. Коли до нього привезли Лук'яненка, він суворо гаркнув Левкові просто в обличчя: „Ви заважаєте перебудові"! Тепер ми знаємо, хто на Україні очолює перебудову: вона, бідолаха, йде по нашій землі під чекістським конвоєм...

І все ж таки наш полковник — не яничар: адже яничарам не доводилось отак часто перебудуватись. Тільки в цьому й різниця.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ Палестинської Визвольної Організації номінував Ясіра Арафата, керівника ПВО, президентом країни, проти волі прихильників твердої політики, які мобілізують сили серед арабських країн проти Ізраїля, надіючись, що одного прекрасного дня більші арабські і мусульманські держави допоможуть їм зліквідувати Ізраїль. Вони заповіли, що виставлять на пост президента свого кандидата, а у випадку непорозумінь вийдуть із системи ПВО, або домагатимуться зміни керівництва.

КАНАДСЬКІ ДИПЛОМАТИ стрінулись, перший раз офіційно, з представниками Палестинської Визвольної Організації і обговорили з ними багато проблем, які в першу чергу торкаються справ на Близькому Сході і скликання міжнародної конференції для вирішення проблеми Палестини і замирення Ізраїля з його арабськими сусідами. Головою канадської делеґації був амбасадор Канади до ООН Івес Фортрі, а палестинців репрезентував д-р М. Нассер аль Кідва.

Українська православна кредитова кооператива в Ню Йорку

Переглядаючи календар на 1989 рік, який видала Централя українських кооператив в Америці, з адресами всіх кредитівок Америки, Канади й Австралії, то дещо можна зорієнтуватися, якими фінансами розпоряджає українська діяспора. Це є тільки мала частина, менш як 20 відсотків порівняно зі загальною кількістю українців у вільному світі. Є більш як три мільйони, але з великим жалем треба підкреслити, що 80 відсотків тяжко запрацьованих українських ощадностей знаходиться в чужих банках, які платять 2 відсотки менше, ніж українські федеральні кредитові кооперативи, та ґарантують кожному членові до сто тисяч капіталовкладів, а також безплатне життєве забезпечення. Наприклад, Українська федеральна православна кредитівка в Ню Йорку виплачує 2,000 дол. асекурації від ощадностей члена у випадку смерти. Тобто, щоб отримати повну асекурацію, треба 2,000 в кредитівці.

Постає питання, чому наші запрацьовані гроші йдуть до чужих банків з яких українська громада не має жадної користи, а люди за свої вклади дістають менші відсотки. Ні американські, ні канадські приватні банки не дадуть одного доляра на потреби наших церков, наукових і культурних інституцій, для українських студентів. Українські кредитівки дають великі допомоги на різні українські цілі.

В Канаді є 31 кредитівка, в Америці 30 і в Австралії 6. Ніби й багато, але загальний їх капітал виносить трохи більше, як один більйон. Якщо б всі наші кредитівки мали по 25 тисяч членів, то в українських руках було б понад сто більйонів долярів, тоді можна давати на українські справи більші суми грошей, що піднесло б розвиток українського організованого життя в діяспорі та загальний престиж у вільному світі. Можливо дуже скоро прийде цей час, що фінансово треба буде допомагати у визвольній боротьбі українського народу, бо ми мусимо числити на наші власні сили. Час перестати жити фантазіями, бо нам ніхто не допоможе, а навпаки чужі банки з обороту українських ощадностей будуть помагати нашим ворогам, бо ми дуже добре знаємо, з чиїх руках знаходяться американські й канадські банки.

Пригадаймо історію української кооперації на західньоукраїнських землях, де українська кооперація перейняла всю торгівлю на українських землях під Польщею. Українські споживчі продукти, головно найкраще масло в Европі, йшло по всіх країнах Европи з львівського „Маслосоюзу". В напрямі торгівлі українські кооперативи „Союзи" творили державу в польській державі. Треба також підскреслити, що українські кооперативи, об'єднані в Союзи, піднесли економічний рівень українського населення Галичини й Волині. Піднесли культурно-освітній рівень та культ-політично-національні свідомости західньо-українських земель.

Треба підкреслити, що Українська православна федеральна кредитова кооператива в Ню Йорку давала для своїх членів два рази річно 1% бонус від членських шерів. Минулого року ми дали за останій квартал 8%. Якщо є більший дохід, то ми ділимось з нашими членами, бо кооператива є на це створена, щоб помагати своїм членам.

У федеральних кооперативах членські шери є ґарантовані державою до 100 тисяч дол. Наші кредитівки мають різні вигоди для своїх членів. Перше виплачують найвищі ощадностеві відсотки. Утримують пенсійні конта (IPA) на високих відсотках. Уділюється позики на вигідних до сплати умовах на особисті потреби членів та мортґеджові позики на закуп реальностей. Видається різнотермінові сертифікати. Безплатно кожний член забезпечений на 10.000 на випадок смерти або випадкової непрацездатности.

Українська православна кредитівка жертвує кожний рік великі суми на українські цілі, тобто різним українським установам. Ту є та велика користь для української громади. Наші люди, а особливо організації чи культурно-громадські установи не звертаються до чужих банків за допомогою, а тільки до українських кредитівок, а дуже часто свої гроші тримають у приватних американських банках.

Ще раз звертаємось до української спільноти складати свої ощадности в українських кредитових кооперативах, щоб український капітал працював для української громади. Пригадаймо собі наш кооперативний клич: „Свій до свого!"

Микола Турецький

Наукова конференція в Каліфорнії для відзначення 1000-ліття Християнства в Україні

Відділ Товариства Українських Інженерів Америки у Лос Анджелесі, Каліфорнія, 3-го і 4-го лютого ц.р. відзначив 25-ліття свого існування. Ювілейна програма складалася з цілоденної науково-технічної конференції та імпозантного балю з презентацією дебютанток. Треба відзначити, що наукова конференція в Каліфорнії — це остання з циклу чотирьох конференцій, які ТУІА влаштувало для відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України. Перші три конференції відбулися на Союзівці, в Дітройті та Ню Йорку. Головна Управа ТУІА вирішила вперше влаштувати свою наукову конференцію на Заході Америки, щоб рівночасно гідно відзначити 25-ліття діяльности Відділу.

Відзначування розпочалися в п'ятницю, 3-го лютого товариською вечіркою, яку Відділ влаштував, щоб дати змогу прибулим гостям познайомитись з членами Відділу і їх родинами.

На другий день, в суботу, 4-го лютого, не зважаючи на дощ і небувало холодну погоду для південної Каліфорнії, понад 60 учасників конференції прибули до новоскінченого будинку українського католицького парафіяльного Осередку в Голливуді.

На залі можна було побачити знайомі обличчя з Ню Йорку, Чикаґо, Міннеаполісу, Сан Франсіско, Сан Дієґо, з великого Лос Анджелесу та інших міст.

Конференція була дуже добре підготована Діловим комітетом під керуванням інж. Богдана Микитина і при допомозі Головної Управи ТУІА. Наукові доповіді на конференції були розділені на 3 групи, якими керували предсідники: інж. Зенон Захаріясевич, інж. Богдан Микитин та інж. Остап Шенкірик.

Дев'ять доповідачів на цій конференції вив'язалися знаменито із своїх завдань. Треба відзначити, що майже усі доповідачі — це молоді професіоналісти, народжені і виховані поза межами України.

Різноманітність тем виголошених доповідей охоплювали майже цілий діяпазон наук, в яких є затруднені члени Товариства Інженерів.

На конференції були виголошені доповіді: інж. Юрко Салук „Персональні компютери в інженерії", застосування компютерів в модерному інженерному бюрі, д-р Андрій Івах: „Вживання наземних променів в онтальнології" — сучасні операції променями, д-р Михайло Яримович: „Стратегічна оборона — велика надія на майбутнє" — про стратегічну оборону від ракет, т. з. „Стар Ворс", інж. Віктор Чаториський: „Архітектура Печерської лаври й Успенського собору" — про архітектуру нашої столиці, інж. Володимир Дутка „25-ліття Відділу (ТУІА) Каліфорнія", інж. Володимир Лехіцький „1000-ліття українського мистецтва" — монтаж прозірок і звукозаписів про українські церкви, інж. Андрій Струтинський „Аналіза геотехнічного корпусу пенетрації", про новий спосіб виміру опору ґрунту для будівництва, інж. Василь Мошинський: „Форенсиксична наука" — цікава доповідь про кримінальні досліди при допомозі найновіших приладів, інж. — архітект Левко Майстренко: Архітектура Гетьманщини XVII і XVIII сторіч" — про шедеври архітектури" тих часів.

Дружини членів Відділу приготовили смачний полуденок для гостей, а інж. д-р Тусанівський — голова Відділу Каліфорнії та інж. Юрій Базилевський — голова ТУІА привітали присутніх від Відділу і Головної Управи ТУІА.

Величавий бенкет і баль з презентацією дебютанток на кораблі „Квін Мері" були кульмінаційною точкою святкування.

Колись цей величавий корабель плавав між Европою і Америкою, на якому пасажирами були королева Єлисавета, Вінстон Черчіль та інші.

Велика забавова заля, де колись забавлялася світова еліта, була вщерть виповнена українською публікою. Багато було теж і відмовлень, бо заля вмістила тільки 450 осіб.

П'ять дебютанток, кожна у супроводі ескорта і батька, була представлена українській спільноті.

З коротким привітом від Відділу і Головної Управи ТУІА виступили д-р Я. Тусанівський та інж. Ю. Базилевський. До забави пригравала оркестра „Хвиля" з Чикаґо.

В далекій Каліфорнії є теж клітина української громади і кожний із присутніх був дуже задоволений з цього факту.

Юрій Базилевський

Ділимося сумною вісткою
з Ріднею, Приятелями і Знайомими,
що 1-го квітня 1989 р. після нещасливого автового випадку,
відійшла від нас у Вічність на 36-му році життя
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, ШВАҐРОВА і НЕВІСТКА

бл. п.

ІРЕНА ЧАЙКІВСЬКА
з дому ДМИТРЕНКО

ПАНАХИДА в понеділок, 3-го квітня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Насевичів при Tabor Rd.

ПОХОРОН у вівторок, 4-го квітня 1989 р. о год. 10-ій рано з української католицької церкви Благовіщення (Melrose Park), а опісля Тіло спочине на цвинтарі св. Марії у Fox Chase, Pa.

Горем прибиті:
чоловік — ЮРІЙ
син — АНДРІЙКО
сестра — ХРИСТЯ з мужем ВІЛЛІЯМ
шваґри — БОГДАН і МАРТА з сином МАРЧИКОМ
тесті — ЛЮДМИЛА і ЗЕНОН
та дальша Родина

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Любови Татомир
складаємо $50.00 (п'ятдесят)
на Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії.
Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України

ФЕДЕРАЛЬНІ ІНСПЕКТОРИ в Тексасі перебрали 20 сильно задовжених банків, маючи на меті запобігти загрожуючій можливості занепаду цілої банкової системи в цьому стейті. Вияснюючи причини цієї акції, причетні до цього урядовці заявили, що після проголошення деякими із цих банків їхніх намірів про проголошення банкрутства люди поголовно почали витягати свої ощадності. Впродовж кількох днів вибрано між 50 і 100 міл. дол.

УПРАВЛІННЯ СОЦІЯЛЬНОГО забезпечення, видвигаючи патиння порушення особистої таємничости, стрималося з рішенням чи потвердити правдивість чисел соціяльного забезпечення 140 міл. американських громадян на вимогу фірми, що оцінює фінансовий стан поодиноких осіб. Голова управління Доркас Гарді звернувся до Ради законних напрямних щоби цю справу розглянули і винесли рішення.

Співає...

Закінчення зі стор. 2.

цького — композитора:

Взявши пісню від народу
Як алмаз її гранив...

Ці слова стосуються такою ж мірою й Бориса Лятошинського. Можна подивляти, з якою увагою і з якою любов'ю наші композитори опрацьовували пісні свого народу.

Авторські сольоспіви, що знайшлися по другому боці стрічки свідчать про те, що у згаданому вгорі періоді вокальна ліричка була дійсно одним з найбільше улюблених жанрів у творчості українських композиторів. Вибирати є з чого. З цієї скарбниці Лілея Волянська вибрала по одному сольоспіви, які колись не сходили з концертових програм, як „Айстри" М. Лисенка, „Із сліз моїх" Д. Січинського, „Спи, дитинко моя" С. Людкевича, „Місяцю князю!" В. Барвінського, „Горить моє серце" Я. Лопатинського та інші.

Голос співачки — сопрано великої чистоти і динамічної та агогічної гнучкости. При вродженій щирості і теплоті інтерпретації та при чіткій дикції співачки емоціональний зміст виконуваних творів з легкістю доходить до слухача. І то однаково у піснях любовних („Із сліз моїх"), сумовитих („Ой, вербо, вербо, де ти зросла", „Мала мати одну дочку"), патріотичних („Піду, втечу", „Спи, дитинко моя"), чи легких — жартівливих („Ти до мене не ходи", „На кладочці умивалася"). Доволі складну фортепіянову партію вдумливо і під технічним оглядом зразково виконує визначний канадський піяніст Майкл Мессі.

За словами відомої поетеси естафети бувають різні. Виконані Лілеєю Волянською сольоспіви саме й є однією з тих естафет, метою яких є надихати життям і передати частину культурних і духових цінностей створених на початку цього сторіччя.

● РОЗШУКИ ●

ВАЛЕРІЙ ПЕРЕТЯТКО, 25 літ, уроджений на Полтавщині, пошукує **ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЄВИЧА ПАРХОМЕНКО** нар. 1943 р. в Полтавській обл., Глобинському р-ні, с. Фрунзівка. Тепер він має проживати у Ню Йорку. Проситься зголошуватися до **Українського Народного Союзу.**
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ
ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ, ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ СКВУ

щиро дякує нижче названим особам і установам за грошеві пожертви на реалізацію Гарвардського Проєкту в тисячоліття хрищення Руси-України:

СПИСОК ч. 19:

$50,000 — Український Народний Союз (друга вплата на „Тритомник").
$11,000 — Іван і Галина Панчаки (на видання тому „Літопис Грабянки").
$8,320 — Фундація родини Стецькових.
$5,000 — Український Братський Союз (друга вплата із деклярованих $50,000).
$2,000 — Франка Дахнівська.
По $1,000 — Курінь Пластунок „Буриверхи" в Клівленді, Роман Вомпель, Сидір М. Тимяк*.
$912.50 — Пилип і Олександра Тараненко.
По $500 — Іван Блис*, Теодор і Міра Залуцькі, Стефан Паньків, Володимира Таращук, Ярослав Цюк*, Ювілейний Комітет Тисячоліття Християнства України, в Каліфорнії.
По $300 — Майкол Маккін, Оксана І. і Лев Щури (на видання твору Митрополита Іларіона — „Слово о Законі і Благодаті").
По $250 — д-р Володимир і Галина Король*, Степан і Марта Скрибайло*, Ярослава й Омелян Томичі.
По $200 — д-р Іван і Марія Галій, Богдан і Оксана Кузишин, Григорій Смолій*, Василь Татчин.
$150 — Адріян і Марта Дергак (з нагоди 30-ліття подружнього життя батьків, Ярослави і Зенона Дергак).
По $100 — Галина Гришко, Стефан Ґула, о. Степан Зарічний, Джон С. Кітт з дружиною, д-р Евген і Марія Ковальські, Юрій і Катерина Ковінько, Андрій Пашук, мґр Юрій і Віра Попель, Стефан Скробач*, Володимира і д-р Осип Теслюки (з нагоди вінчання панни Анісії Вересюк з д-ром Нестором Шустом), інж. Ігор і д-р Н. Теребус-Кмета, УНСоюз Відділ 486 ім. Симона Петлюри в Сан Францiско, Каліфорнія.
По $50 — Василь Воронка, Надія і Максим Гармаш, Марія Куниця, Микола Прегар, УНСоюз Відділ 481 ім. Івана Франка, мґр Осип Янкевич.
$26 — Ігор Пахолюк.
По $25 — Марія Душник, Жіночий Клюб Марієтта (в честь п-ні Ольги Цегельської), Василь Жуковець, Ярослав Кіцюк. $20 — Михайло і Катерина Кузув. $15 — Аркадія Коцибала. По $10 — Іван і Осипа Бараник, Петро Марфі. По $5 — Василь Кріп, Н. Н.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

В пам'ять чоловіка бл. п. інж. Василя Кострубяка: $500 — Лідія Кострубяк.
В першу річницю смерти сина бл. п. Івана Сенькова: $500 — Стефанія Лазечко.
В пам'ять бл. п. Марії Петришин: $500 — Орест і Леся Сеник, $50 — Ярослав і Марія Скрипчуки. $10 — Оксана й Іван Микитин.
Замість квітів на могилу бл. п. Марії Маційовської: $250 — Стефан і Анна Феденки. По $100 — д-р Павло й Ірена Джулі, д-р Валентина і Стефан Савчуки, $50 — Андрій і Адріянна Галів, $35 – Дарія Дудра. $30 — д-р Лев і д-р Линда Григорчук. По $25 — Іван і Елзі Додсон, Богдан і Марія Дяків, Микола і Надія Лаврини, Оксана Мигаль і Володимир Мигаль, Стефанія Мигаль, Василь і Олена Папіж, Зеновій і Оксана Стельмахи. По $20 — Володимир і Стефа Гупалівські, Стефанія Дуб, Володимир і Ольга Захарії, Слава Жуковська, Микола Ковалишин, Дарія Конюх, Ігор і Стефанія Король, Олекса й Ірена Марітчаки, Микола і Марія Михальчак, Богдан і Люба Несторовичі, Теодор і Катерина Пастух, Марія і Анатоль Собко, Текля Шарон. По $10 — Володимир і Оксана Баран, д-р Мирослав і Анна Гнатюки, Марія Дрогомерецька, Микола й Олена Климишини, Василь Кузьмин, Михайло й Ольга Мухнії, Євген і Люба Репети.
В пам'ять мужа бл. п. Івана Одежинського: $250 — Лідія Одежинська.
В п'яту річницю смерти мужа бл. п. проф. д-ра Зіновія Храпливого: $200 — Марія Храплива.
Замість квітів на могилу бл. п. Антонії Іваночко: $200 — дочка Оксана Мостович. По $50 — Олександер і Анна Пришляки, Ілько й Ольга Цибрівські. $30 — Ірена і Володимир Мойсеєнко. По $20 — Таїса Гураль і Анастасія Забігайло.
В пам'ять бл. п. Василя Єреґи: $200 — Люба і Володислав Федуни.
В пам'ять бл. п. Стефанії Ворох: $100 — Стефанія Шипула.
В пам'ять бл. п. Людмили Демиденко: $100 — проф. Омелян і Ніна Пріцаки.
В пам'ять бл. п. проф. Володимира Вовчка-Кульчицького: $100 — Милтон і Лідія Ґіфлер.
В пам'ять брата д-р філ. Антона Слижа в п'яту річницю смерти $100 — Ярослава Панчук з родиною.
В пам'ять брата бл. п. Любомира Стасюка: $100 — Маріян і Марта Стасюк.
Замість квітів на могилу бл. п. Ольги Пришляк і в пам'ять бл. п. о. Йосифа Лукашевича: $100 — Ігор і Рома Гайди.
Замість квітів на могилу бл. п. інж. Михайла Окопного: по $50 — родина Стецівих, родина Візірів.

СПИСКИ ПООДИНОКИХ ВІДДІЛІВ КТХРУ-ГП:

БАЛТИМОР, МД

$500 — Юрій і Юстина Чапельські.
$250 — Микола й Оксана Коропецькі. $20 — Богдан Козак.
На Гарвардський Проєкт як нев'янучий вінок на могилу св. п. проф. Семена Михайлишина: $1,000 — дружина Софія Михайлишин. По $500 — доня і зять, Таня і Р. Йосиф Д'Авіньон*, Олекса Наконечний. $200 — Василь і Оксана Палійчук. $125 — Марія Мулькевич. По $100 — Ярослава Джонсон Зелінська, Тарас Притула, Reid Concrete, Inc., „Самопоміч" Федеральна Кредитівка у Балтиморі. По $50 — Девіс Бовдан, о. Анатоль і Марія Булавка, д-р І. Калиневич, З. Кохановський, Тереса В. Нікол, Б. Пашковський. По $25 — Вава Бачинська, Джон Л. Дікс, Юрій Зелинський, д-р Дмитро і Дарія Кострубяк, Олекса Мартинюк, Роман Мартинюк, д-р Франко Сисин. По $20 — Оксана Калиноска, Анна Притула, Наталія Романовська, Ганна Самутин, Остап і Анна Стельмах. $15 — Роман Стельмах. По $10 — Володимир Барагура, Микола Бойко, Михайло Бохно, Остап і Шарльота Садові, Василь і Стефанія Татчин, УНС Відд. 337. М. Едвардс $50.00.
(переслав п. Евген Снігура)

БАФФАЛО, Н. Й.

$600 — Броніслав і Наталія Пруць*.
По $500 — д-р Мирослав Грещишин, Андрій Дякун з дружиною*, Ярослав Пришляк, д-р Евген і Ніля Стецькові, Н. Н.
$250 — Зенон і Марія Боднарські.
$200 — Іван Сантарсієро з дружиною.
$125 — Григорій Олексій.
По $100 — Богдан і Христина Бейґер, Андрес Бульба, п-во Вороняки*, Андрій і Анастазія Войчак*, п-во Дусанівські (в пам'ять бл. п. сина Василя), Михайло Курляк, д-р Мирон і Люба Кучмак, Максим Петручок з дружиною*.
$80 — Андрей і Валентина Опанащук.
По $50 — Осип Долинський з дружиною*, Юліян і Ірена Косовські, д-р Борис Лоза з дружиною, д-р Мирослав Перейма, Степан Попадюк. $30 — Дмитро Яремко. По $25 — Еміль і Віра Марк, Неоніла Сайкевич. По $20 — Ірина Балута, д-р Степан Мадзик. $10 — Зеновія Мосійчук.
(переслав д-р Семен Дорощак).

БРІДЖПОРТ, КТ

$500 — Рома й Ігор Гайди (в пам'ять батьків бл. п. о. Ярослава і Любови Княгиницьких).
По $200 — Іван Ґач, Катерина й Едвард Кирилюк.
По $100 — Зореслава і Ральф Ґалло, д-р Осип Данко, надія і Юрій Катречко, проф. Франко Сисин (неприйнятий гонорар), о. Іван Терлецький, Меланія (Кирилюк) і Альберт Терранова, Іван Хомяк, Перль Нукіфора (в пам'ять бл. п. Домініка Нукіфори). $75 — Джералд Цап.
По $50 — о. Анатоль Джейкобс з дружиною, Донна Е. Кирилюк, Анна і Василь Климук, Роза Коррея, Марія і Павло Малушицькі, Віра Мацелюх, Марія Наумец, Ігор Пендаківський, Надія і Анатоль Фалько, Джойс і Максим Штука, Марія і Володимир Шуст.
В пам'ять Николи Вайри і Гарри Підлуського: по $50 — Перль Дент, Анна Монюк, Ольга Підлуська, Галина Фльонк.
$30 — Анастазія Даценко.
По $25 — Христина і Петро Бойчук, Леся і Михайло Вучек, Марія і Іван Захарко, Демітрій Цап, Марія і Василь Цап, Таня Кравчик, Марія Онишко, Оля і Осип Пендаківські, Анастазія і Павло Подубинські, Марія і Тарас Сливінські, Христина Сливінська, Дарія Стахів, Ольга Сусла, Дороті і Михайло Терентюк, Мирослава Чубата
(переслав п. Тарас Сливінський).

ВАШІНҐТОН, ДК

$1,000 — Чин отців Редемптористів.
$500 — д-р Теодор і Міра Залуцькі.
$300 — д-р Лідія Балтарович і Віктор Крайнц.
По $200 — Данило Городиський, Дмитро Романюк.
По $100 — Ярослав Біґун, д-р Олег і Ненсі Верес, Орест і Карен Дейчаківські, Е. і Ірена Держко, д-р Зенон Держко, Теодозія Кічоровська, Ольга і Стефан Курилас, Петро Яросевич, Юрій Яськів і Елизавета Кобій.
По $50 — Аскольд Борецький, Олесь Ломацький, Надія О'Шея. По $25 — Лариса Пастухів, Петро Фединський. $20 — Лідія Марчук.
(переслала п-ні Марта Мостович)

ВЕНИС, ФЛ

$500 — Йосиф і Анна Іванів.
$400 — Роман і Лєна Іваницькі.
$300 — Володимир Борискевич-Бойд.
По $250 — Михайло і Ліда Белендюк, Мирон і Марія Кузьми*, Осередок ім. св. Андрея.
По $200 — д-р Микола і Софія Барусевич, д-р Василь і Евгенія Петрина, Володимир і Павлина Різник.
$125 — Олена Качала.
По $100 — Ірена Варивода, д-р Володимир і Марія Голіян, Омелян і Марія Граб, Богдан і Ольга Козак, Мирослава Повх, Микола Пост, Пієр і Параскевія Потопник.
По $50 — Марія Бойдун, Павло і Віра Люлька, Богдан Похмурський. По $25 — Ярослава Грабович (в пам'ять бл. п. Василя Оріховського), Володимир і Дарія Ломницькі.
(переслав п. Мирон Кузьма).

ГАРТФОРД, КТ

$350 — Михайло і Галина Шулевські.
$200 — Петро й Ірина Ганчарик.
$80 — Стефан і Катерина Перун*.
По $50 — Ірена і Роберт Велч, Ричард Івонік, Микола Савчук, Марія Сич*. $40 — Ірина Юрчишин. По $25 — Богдан і Іванна Козак, Василь Панчишин, Олександер і Анна Пришляк (в пам'ять Богдана Гадзевича), Ірена Чайковська. По $20 — Ігнат Конік, Стефанія Кухарська, Микола й Евгенія Степанець. По $10 — Евдокія Лопатчук, Тинишин, Михайло Шафран. $5 — Микола Савчук.
В пам'ять Петра Ковальського: по $25 — Евгенія Ковальська, Олександер і Анна Пришляк.
Замість квітів на могилу св. пам'яті Ольги Жевко: По $25 — Олександер і Анна Пришляк, Галина Руда, Осип Теслюк, Ірена Чайковська. По $20 — Іван Заставський, Ігнат Конік. По $10 — Юлія Вишневська, Степя Віснєвська, Катерина Гадзевич, Михайло Гарасимів, Марія Ґреськів, Іван Заставський, Віра Захарясевич, Евгенія Ковальська, Богдан Козак, Павло і Анна Крамар, Теодор Кузьо, Ярослав Кукіль*, Марія Лукасевич, Роман Романишин, Евдокія Стельмах, Ольга Стеткевич, Анна Табель, Василь Тинишин, Софія Туркало, Михайло Шафран. $5 — Петро Кучерявий.
(переслав інж. Андрій Рудик).

НЮ ЙОРК, НЙ

$1,000 — Володимир Буцяк.
$250 — Т-во Анестезіологів Ню Йорку (в пам'ять бл. п. проф. Юрія Кордуби).
$200 — Василь і Марія Палідвор (в пам'ять сестри і шваґра бл. п. Анни і Петра Паньків).
$200 — Дам'ян Кордуба (в пам'ять брата, бл. п. Юрка Богдана Кордуби): по $100 — в пам'ять тестя св. п. Романа Терпецького; і в пам'ять знайомих Олександра й Ірени Матлів; $50 — в пам'ять інж. Миколи Семанишина.
В світлу пам'ять бл. п. Івана Бродила: $30 — Олександра Крумшин. $25 — Елмер і Ольга Берч. $20 — Орест Колодій з родиною, Осип і Зінаїда Левицькі. $10 — Олександра Салик.
(переслав п. Володимир Ворох).

НЮАРК, Н. Дж.

$2,000 — Василь і Пелаґія Кучкуда.
$150 — Марія Онишкевич.
$130 — Роман і Олександра Яськів. $25 — УНСоюз Відділ 371.
Замість квітів на могилу бл. п. Василя Єреґи: $100 — дружина Наталія Єреґа. По $50 — Б. І. Боярські, М. О. Ільяшенки, д-р Богдан і Дарія Кекіш, д-р Р. і Н. Кравчуки, Роман Прийма, Богдан і Марія Робак, Антін Рущицький. $30 — Люба Федун. По $25 — д-р Евген Грабарчук, Зенон Крамарчук, Петро Мельник, д-р Ростислав Робак, Петро Саляк, Ігор і Надя Хоми. По $20 — Дарія Будна, Іван Ґеба, Марія Оленська, Юрій Пітіо, Володимир і Юстина Попович, Дарія Сірко, Йосиф Харченко. $10 - Володимир Мазяр, Б. О. Чапля. $5 — Олександра Одуляк.
Замість квітів на могилу св. п. Степанії Наталії Ворох: $100 — Дамян Кордуба. По $50 — мец. Роман і Ольга Гуглевичі, п-ні Осипа та д-р Борис і Марта Качалуби, д-р Роман і Наталія Кравчуки, Богдан і Валя Новаківські, д-р Роман і Юліяна Осінчуки, інж. Олександр і Анна Пришляк, Богдан і Марія Робак, д-р Богдана Свистун, проф. Володимир і Лідія Фіцаловичі. По $30 — Дарія Цапар-Баран з мужем Іваном, проф. О. і М. Цяпка. По $25 — проф. Богдан і Ізидора Боярські, Лідія Бульба, Зоряна Стахнів і д-р Мирослав Смородський. По $20 — Дарія Будна, Богдан і Слава Жеребецькі, Женевів Копистинська.
(переслав п. Богдан Робак).

РОЧЕСТЕР, НЙ

По $1,000 — Федор Федоренко*, Організація Державного Відродження України, Український Вест Сайд Клюб, д-р Борис і Марта Шміґель.
По $500 — Мирон і Уляна Бабюк, Микола й Анна Єйни*, д-р Іван Кіндрат, Николай і Лідія Ничипуренко.
$400 — Іван і Анна Грицик*.
$250 — Василь Микитюк.
$200 — Олекса Савченко.
По $150 — Василь Білан, Роман і Люба Домбчевські.
По $100 — Юрій і Дарія Ганушевські, Іван і Лідія Захарків, Теодор Коваль, Уляна Левко, Дмитро і Катерина Марґолич, Іван Мелешко, Анастазія Смеричинська, Василь і Анна Сохоцькі, Марія Стасів, Володимир Цюга, Михайло Юраш.
По $50 — Стефан і Емма Адамчук, о. Пилип Бумбар, Казимир і Марія Завадецькі, Марія Крижанівська (в пам'ять Людмили Демиденко, Пелаґія Кулик. $30 — Джеймс і Мерієн Ґоф.
По $25 — д-р Ірена Адамчук, Юлія Димкар, Михайло Климочко, Михайло Надяк, Осип і Марія Назаренко, о. Іван Кащак, Ігнат Кволик. $20 — Іван Лехновський. По $10 — Яків Клименко, Джім Темченко.
(переслала п-ні Ірина Руснак).

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

$1,000 — Богдан і Лідія Крамарчуки* (в пам'ять батька і матері бл. п. Антона Крамарчука і бл. п. Люби Василишин-Матвієнко), д-р Богдана А. Свинтух, Ірена і Богдан Чайковські.
$100 — Н. Н.
(переслала д-р Богдана Свистун)

СИРАКЮЗИ, НЙ

$500 — д-р Михайло і Марія Лоґази.
$100 — Кредитова Кооператива „Самопоміч".
(переслала Фалина Войтович).

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

$10,000 — Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч".
По $5,000 — д-р Лариса і д-р Олекса Біланюки (на катедру української релігійної думки), Українська Щадниця у Філядельфії.
$2,000 — д-р Стефанія і д-р Юрій Бережницькі.
По $1,000 — д-р Юрій Гудь і д-р Оксана Балтарович, Андрій Лопатинський.
По $500 — інж. Іван і Наталія Даниленки, д-р Лев і Ірена Кушнір.
$200 — Іларій Мазепа.
$150 — Іван і Софія Головки.
По $100 — Лука Гайдукевич, Роман Завицький, Марія Марусяк, Юрій і Олександра Мацьків, інж. Мирослав Субтельний, Зеновій Яремович.
$60 — Софія Спонська.
По $50 — Володимир і Стефанія Кебузи, Іван і Катерина Крих, д-р Ігор і Зеня Кунаш, Володимир і Наталія Масюки, Степан і Марія Матвійків, д-р Мирон Е. Новосад, інж. Іван і Дарія Скіра.
По $25 — Богдан і Теофіла Артимишини (в пам'ять бл. п. Семена Михайлишина), Микола і Марія Бойчуки, Мирон і Лідія Гарванко, Йоганнес і Стефанія Ракочі, Юрій і Марія Циган, Орест О. Швед. По $20 — Іван і Анна Дзівак, Параня Мельник, Миколай Павлусь, Амброзій Фасоляк. $10 — Стефанія Бояцюк.
У світлу пам'ять бл. п. Осипи Мінчак: По $50 — Роман і Татіяна Левицькі, Христина С. Масюк, Марта Турчин. $25 — Ксеня і Тарас Козбур. $10 — Марія Білозор.
(переслала п-ні Марта Шиприкевич).

ЧИКАҐО, ІЛ

В пам'ять бл. п. д-ра Володимира Кассараби: $500 - дружина Лідія; $150 — д-р Зенон і д-р Софія Кецала; $100 — Роман і Марта Кассараба; по $50 — д-р Михайло й Іванна Головаті, д-р Роджер і Софія Ґвіко, д-р Іван і Софія Дачишин, Остап і Ірена Дежко, Аріядна Лапичак-Бах, Мирон і Ірена Радзикевичі, Ігор і Гандзя Скуб'як, д-р Джоні Тарзітано, д-р Іванна Целевич; $25 — д-р Пантейлемон і Дора Грицеляк; по $20 — д-р Анастазій і Іванна Ґорчинські, д-р Андрій і Міра Мацюрак, Роман і Ольга Мицик. $15 — Софія і Дарія Кульчицькі.
(переслала п-ні Лідія Кассараба).
Ореста і д-р Володимир Фединяк* по $50 — в пам'ять бл. п. Марії Йопек, бл. п. Богуслава Когута, бл. п. д-ра Теодора Ткачука; по $30 — в пам'ять бл. п. Марії Мельник, бл. п. д-ра Ярослава Михайловича; по $25 — в пам'ять бл. п. д-ра В. Левицького, бл. п. Лідії Смик.
(переслав д-р Пилип Демус)

* ПРИМІТКА

Використали дорівнювальні фонди своїх працедавців: І. Блис, А. і А. Войчаки, п-во Вороняки, І. і Г. Грицик, Т. і Й. Д'Авіньони, О. Долинський, А. Дякун, М. і А. Єйни, В. і Г. Король, Б. і Л. Крамарчуки, М. і М. Кузьми, Я. Кукіль, С. і К. Перун, М. Петручок, Б. і Н. Пруць, М. Сич, С. і М. Скрибайло, С. Скробач, Г. Смолій, д-р В. і Г. Таращуки, С. М. Тимяк, О. і д-р В. Фединяки, Ф. Федоренко, Я. Цюк. Щиро дякуємо!

Заохочуємо всіх, що затруднені в підприємствах, які практикують програму "Matching Gifts" враз із своєю пожертвою (чеки треба виписувати на "Harvard University Ukrainian Studies Fund", а в примітці вписати "MUC") прислати теж аплікації на дорівнювальну вплату, відповідні формулярі можна одержувати в канцелярії працедавця.

Збіркова акція продовжується.
Всі чеки просимо виписувати на:

Ukrainian Studies Fund M.U.C.
(M.U.C. означає Millennium of Ukrainian Christianity)

Пожертви просимо висилати до канцелярії Комітету на адресу:

Millennium of Rus'-Ukraine Christianity Committee
63 Fourth Avenue • New York, N.Y. 10003

За КОМІТЕТ:

д-р Степан Ворох *Голова*
Володимир Баранецький *Фінансовий Референт*